

schrijft in te Tongeren
V. COLLÉE, uit-
ver en eigenaar van dit
ad.
POSTRIJDER ver-
blijft 's dinsdags, 's don-
rdsdags en 's zaterdags.
toezendingen van brie-
n, geld of aankondigin-
n, moeten franco
edaan worden aan den
gever Groote-Markt,
37-39, Tongeren.

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement.

3 maal per week 6 fr. 'sjaar
2 » » » 5 fr. »
1 » » » 4 fr. »
Een blad afzonderlijk 10
centiem.

De abonnementen zijn
vooraf betaalbaar.

Aankondigingen 15 cen-
tiemen per drukregel.

Reclamen, voornamelijk
andere artikelen, voornamelijk
binnen in het blad: 1 frank
den drukregel.

TONGEREN, DEN 1 OCTOBER 1907.

Katholieke Associatie der stad Tongeren.

gewone vergadering, donderdag a.s.,
1 oktober, ten 8 ure 's avonds, in de groote zaal
Concordia.

DAGORDE:

Gemeentekiezing.

de katholieke kiezers worden dringend
veroordeeld op deze vergadering tegenwoor-
te zijn.

HET COMITEIT.

Vrijheid van onderwijs.

Er is niets wat de vijanden van den gods-
nst meer aanvallen dan het Christen en gods-
stig onderwijs. Onder de leuze: Vrijheid
r onderwijs willen zij kost wat kost het ver-
chtend onzijdig onderwijs inbrengen en
rom verzetten ze zich zoo hevig tegen het
nemen door de gemeentebesturen van de
scholen. En nochtans is er wel iets recht-
rdiger dan die aanneming?

Wat zegt de grondwet? dat het onderwijs
is. Maar wat beteekent de vrijheid van
erwijs, als de vrije keus van den huisvader
gegronden is? Rijke menschen die hunne
deren sturen naar de betalende scholen,
ieten volkomen de vrijheid van den keus
scholen. En zoo gebeurt het, dat men dage-
s zelfs van de grootste godsdiensthaters ziet,
hunne kinderen sturen, niet naar de officieele
len, maar naar de vrije gesichten.

Maar de arme huisvader bezit dezelfde vrij-
d niet, indien nevens de officieele school,
er het onderwijs kosteloos is, er ook geen
e school bestaat, waar het onderricht koste-
s wordt gegeven. Bij gebrek aan middelen
het schoolgeld te betalen, zou hij verplicht
en zijn en kleinen te sturen naar de officieele
ichten, alhoewel het privaot onderricht den
rker zijns gewetens zou genieten. Het is te
gen, dat de vrije keus der school een pracht-
kel zou worden, alleenlijk aan de beoogde
gers toegankelijk. De rechtvaardigheid ver-
cht dus dat hetzelfde recht voor allen besta-
daarom moeten er vrije aangenomen scho-
zijn, die het vertrouwen genieten van talke
huisvaders, 't is eene daad van vrijheid en
van volksgezindheid. Recht en vrijheid
r allen, maar bijzonder voor de geringe
nschen?

GELUK.

Beste Lezer, zijt ge liefhebber, steek een ver-
te pijp aan en Gij, beste lezeressen, drink
een potje langieren, of neem tot een
ep niezerskruid en lees, wat een die het goed
t u voor heeft, u hier neerschreef over het
luk.

Geluk kan hij u niet geven, maar u wijzen
ar het zit, en bewijzen dat gij het waarlijk
zit, zoo ge het bezitten wilt.

Wij zijn allen gelukzoekers. Waar het gaan
eken? Waar gij u keert of wendt, ontmoet
k kwakzalvers, die onder veel beslag en
zuinigschetter 't geluk... als ware het een
othekersartikel te koop aanbieden. De eene
ept al luidr dan de andere « Heeren en
men, burgers en burgeressen, heerboeren
heerboerinnen, lieden van binnen en van
iten, renteniers en werkliefen gaat mijn tent
et voorbij. Rijk het geluk de hand! Stapelt
ud op goed! springt op de eerstgestoelten!
kautert omhoog in eer en aanzien! Geniet
ar hertelust, 't leven is kort. Profiteert er
n. Geniet, geniet, geniet!

Het kort begrip alzoo van de hoogste levens-
lijheid ligt, volgens dat volkje, opgesloten in
et oude deuntje:

Hebben is hebben,
En krijgen is de kunst!

Het geluk zou bestaan in het genot!
En dat wordt als levensregel aangewezen,
et aan den ruigen bewoner van het hok
nmero zoover, in een beestenhof, maar aan
en met rede en verstand begaafden mensch!
is om griezelig te worden!

De christen stelt zijn geluk veel hooger. Hij
aat ter school bij Dongene, die « de woorden
s eeuwigen levens bezit » en een geluk aan-
edt, dat geest en hart verkwikt en vervult,
chaam en ziel verzadigt een geluk, dat de
rtheid van 's levens duurt tart en bij het graf
rst voor goed begint, om nooit een einde te
emen.

Het Werkmauskind.

Ik heb twee rappe handen,
Twee oogen klaar en goed;
'k heb wat een werkmansjongen
Door 't leven helpen moet;
Wie struisch is op mijn jaren
En goed en helder ziet,
Wordt wis een felle werkman,
En vreest den arbeid niet.

Ik heb twee rappe handen,
Twee oogen goed en klaar,
Wel zullen zij mij dienen
In 't naaste komend jaar;
Dan leer ik vlug en vlijtig
Den stiel aan vaderszij,
En werk zes volle dagen
Met lust en moed als hij.

Ik heb twee rappe handen,
Twee oogen goed en klaar,
Straks win ik alle dagen
Een klinkend frankenaar;
Ach! moeder nu lijdt armoed,
Ik maak haar rijk en blij;
Dan heeft zij 't loon van vader
En 't mijne nog daarbij.

Ik heb twee rappe handen,
Twee oogen klaar en goed,
Gewis brengt eens mijn arbeid
In huis den overloed.
Hoe zoet zal 't mij dan wezen,
Te sparen wat ik mag
O vader rust te geven
In zijn ouden dag.

Stads- & Provincienieuws

NEERPELT. — De gendarmen hadden ven-
nomen dat zekere kerels sigaren te koop gebo-
den hadden aan spotprijzen. Een ieverig onder-
zoek werd ingesteld en de gendarmen konden
rond de 1,000 sigaren aanslaan, voortkomende
van den diefstal, verleden week gepleegd bij
MM. Swane en Zoon.

De dief is een 16jarige metsersdiender, in de
gemeente woonachtig.

Provinciale Tentoonstelling te St-Truiden.

Het schoon weder heeft een aanzienlijk getal
bezoekers medegebracht en de tentoonstelling
zal, evenals deze van Luik, met schitterenden
bijval eindigen. Waarlijk zij is niet enkel schoon
maar ook zeer belangrijk zoo door haar zelf
als door hare afdeeling der Mijnen, hare ten-
toonstelling van Oude Kunsten en haar Salon
van schoone Kunsten.

Zondag 22 September, hebben de
tijdlijke prijksamen d'er bieenteelt
plaats gehad. Iedereen heeft den grooten
voortgang in dit vak kunnen vaststel-
len. De lekkere geslingerde of geperste
honing, het was in klomp of gewefeld
was, de honingwijnen, de honingazijn,
het honingbier, de honinglikeuren, enz.,
in een woord, al de tentoongestelde voor-
werpen hebben waarlijk de bewondering
der bezoekers ingelokt. De stand van den
Heer Cleeren, bieenteeler te Kerkom, en
die van de bieenteelt-maatschappij van
Léopoldsborg verdienen hier voorzeeker
eene bijzondere melding.

Aanstaande woensdag en vrijdag zal in de
kerk der Clarissen: het Allerheiligste Sakra-
ment ter aanbidding uitgesteld worden van af
7 uren 's morgens tot namiddag 5. Het lof zal
plaats hebben, gedurende de maand oktober
om half 5.

Vrijdag a.s., feestdag van den Heiligen Vader
Franciscus, volle allaat te verdienen door alle
geloovigen, die gebiecht en gecommuniceerd
hebbende er zullen bilden ter gewone intentie
van onze Moeder de Kerk. — Om 7 uren uit-
stelling van het Allerh. Sacrament, gevolgd
door de plechtige mis; namiddag om half 5 het
lof. — Na de goddelijke diensten zullen de
waardige relikwieën van den H. V. Franciscus
verreerd worden.

ALLERLEI NIEUWS.

OPSLAG. — Over eenige dagen deed de heer
Helleputte een bezoek in het arsenaal van den
spoorweg te Mechelen.

Hij ondervroeg de werkliefden over hunnen
toestand, hun dagloon, hun huishouden, enz.

Men verzekert nu dat de heer Helleputte, in-
ziende dat alle dagloonen in de bijzondere nij-

verheid verhoogd zijn, en dat dus de werklief-
den van den spoorweg in een ondergeschikten
toestand zijn, op het punt zou zijn het minimum-
loon op 3 fr. daags te brengen in de groote ste-
den en nijverheidscentrums.

De oude loonen van 2,20 fr. en 2,40 fr., die in
sommige streken nog bestaan, zouden bepaald
verwezen worden.

OVERNEMING VAN DEN CONGO. — De last-
hebers van België en den Congostaat hebben
donderdag hunne vierde bijeenkomst in het
ministerie buitenlandse zaken.

ELECTRIEKE DRIJFKRACHT. — Er wordt ge-
meld dat een jonge geleerde van Lyon het mid-
del zou gevonden hebben om electriciee drijfk-
kracht op grooten afstand over te brengen,
zonder draad.

EENE KROKODILLENJACHT IN CONGO. — De
Z. E. H. kanunnik Vonuytven, der abdij van
Tongerloo-Westerloo, geeft in een brief welken
hij naar België gezonden heeft, de beschrijving
van eene krokodillenjacht, waarvan hij getuige
was.

Wij vaarden zachtjes rond 7 1/2 ure 's mor-
gens, van Bulta naar Jamba (Oppercongo) wan-
neer de roeiers, zonder een woord te spreken,
het voordeel der piroog omdraiden naar den
tegenovergestelden oever der rivier.

Ik vroeg hun wat ze gingen doen. Zij hadden
langs dien kant eene krokodil gezien die uit het
water was gekropen en zij wilden het beest
dooden. Ik viel uit de wolken... Nooit had ik
hooren zeggen, noch zelfs gedacht dat men der-
gelijk dier lijf om lijf zou aanvatten. Zij verze-
kerden mij op alle tonen dat de zaak niet boven
hunne krachten was, dat zij er een overvloedig
voedsel uitgetrokken hebben, enz.

Zij baden en smeekten. Welke partij moest ik
hier kiezen. Mocht ik hun in geweten toestaan
zoo roekeloos hun leven te wagen?

Terwijl ik in die overwegingen verdiept was,
waren wij bijna reeds aan den anderen oever
aangekomen.

Ik liet mij gezeggen, vertrouwende op hunne
stellige verzekeringen, dat er niets te vreezen
was en hierbij ook rekenende op onze voordee-
lige positie in de boot waar, alles wel ingezien,
de krokodil ons toch niet veel kwaad kon be-
rokkenen.

Doch eensklaps waren allen in een oogwenk
op den oever, mij met mijnen boy in het vaar-
tuig achterlatend.

De krokodil zat verscholen tusschen de wort-
tels van een boom, waaronder door de kracht
van den stroom, een holte was uitgespoeld. Al-
vorens dat ik hen kon verbieden, waren er twee
der roeiers onder den boom gekropen, elk ge-
wapend met eene roeispaan, waarmede zij het
dier met geweld aanvielen.

Ik wierp hun een groot mes toe (van het fa-
brikaat der Abarambos) doch het volstaat nau-
weliks om er een klein gedeelte van hunnen
staart mede af te snijden. Het lemmer plooid,
alsof het ijzer caoutchouc zou geweest zijn. De
negers sneden toen aan het uiteinde hunner
roeispanen pinnen en staken die diep in de
flanken van het monster dat, verward in de
takken en wortels, zich niet verweren kon.

De twee wakkere roeiers trokken alsdan met
regelmatige bewegingen het dier bij den staart
van onder den boom uit en een derde bracht
het toen met een zwaar stuk hout een paar erge
slagen toe, dat het levenloos bleef liggen.

De strijd was geleverd en gewonnen.

DE STILTE TEGEN DEN ALCOOL. — In Finland
zijn ingrijpende maatregelen op 't komen tegen
den alcohol. De Senaat bereidt, op grond van
talrijke bij den landdag ingediende verzoek-
schriften, een wetsontwerp voor, waarbij de
bereiding, de verkoop en de invoer van alcohol-
houdende dranken in Finland verboden wordt.
Slechts voor geneeskundige, technische, weten-
schappelijke en kerkelijke doeleinden zullen uit-
zonderingsmaatregelen worden gemaakt. Om
de richtige uitvoering der wet te verzekeren,
zal de staat het recht tot bereiding of invoer
van alcoholhoudende dranken voor genoemde
doeleinden toekennen aan een onder staatstoe-
zicht staande maatschappij. De verdiensten dier
maatschappij zullen, na aftrek van eene zekere
som, aangewend worden voor eene invaliditeit-
verzekering. De kleinhandel in alcoholhoudende
dranken zal aan de apothekers worden opge-
dragen, die slechts op voorschrift van een ge-
neesheer die dranken mogen afgeven.

BINNENLAND.

LUIK. — WILDSTROOPERSDRAMA. —
Te Vierset provincie Luik, heeft men in de
boschen van graaf de Robiano, Vrij-
dag morgend de lijken gevonden van den

jachtwachter Parnent, 57 jaar oud en dat
van zijn 20jarigen zoon.

Een onderzoek is Vrijdag namiddag
geopend door het parket van Hoei.

BRUSSEL. — ONTVREEMDING VAN
328,000 FRANK IN DE BANK. — Een in-
kasserder van de Brusselsche Bank is
Zaterdag namiddag met eene som van
328,000 fr. welke hij gaan ontvangen
was, niet meer teruggekeerd op het bu-
reel.

Men heeft om 6 ure 's avonds het par-
ket verwittigd, welk oogenblikkelijk al
de speciale agenten op zoek heeft gezon-
den om den ontrouwe bediende op te
sporen.

De ontrouwe bediende is zekere Pieter
Loyson.

Hij heeft gehandeld uit wraak.
Destijds had zijn zoon eene belangrijke
som geld aan de Brusselsche Bank ont-
vreemd.

De vader wilde die som teruggeven;
het bestuur der Bank weigerde het geld
en deed den zoon vervolgen en veroor-
deelen. Daarom heeft de vader nu die
grootte som ontvreemd.

Hij beweert, in eenen brief dien hij aan
den Bestuurder der Bank geschreven
heeft, dat het geld in verzekerde bewa-
ring is en hoopt er met zijn zoon van
te genieten, als hunne straf verloopen is.
Hij is voortvluchtig.

ERG AUTOMOBIELONGELUK. — Mad.
Van de Sanden, dagbladverkoopster, wo-
nende Tillystraat, ging Vrijdag namid-
dag, rond 4 ure, vergezeld door hare twee
dochtertjes, door de De Lingnestraat.

Op dit oogenblik kwam een automobiel
aangesnord. Het oudste der kinderen
werd door den automobiel omvergewor-
pen en een der wielen reed hem over het
lichaam. Ze werd opgenomen met een
gebroken arm, een afgerukt oor en zware
verwondingen aan het hoofd en inwen-
dige kneuzingen. De toestand van het
meisje is hopeloos.

BOTSING IN DE NOORDSTADIE. —
Maandag morgend is een trein die van
Leuven kwam op de hoogte der Rogier-
straat op eene locomotief gebotst.

De schok was zeer hevig. De stokers
der beide locomotieven zijn erg gekwetst.
De machinisten zijn ongedeerd gebleven.

De reizigers hebben een hevigen schok
gevoeld, maar geen enkel werd gekwetst.

— Koopt bij voorkeur uwe wijnen in het
Huis Ch. Vandermeulen, Robianostraat
32, te Brussel, en gij zult in vertrouwen bediend
worden. — Zie verder de aankondiging.

— MOORD UIT WRAAK. — Te Moorsele, bij
leperen, was de 30jarige Pharaïde Desplanques,
wonende bij hare 70 jarige ouders, het voor-
werp van eenen aanslag, vanwege Vanneste,
die uit dien hoofde tot eene maand gevangenis
werd veroordeeld.

De plichtige koesterde wraakplannen en
zondag morgend werd het meisje weer afge-
wacht door Vanneste.

Eene nieuwe klacht werd ingediend. Toen
Vanneste vernam dat hij opnieuw ging vervolgd
worden, nam hij een mes en begaf zich naar de
woning van Pharaïde Desplanques. Toen zij
Vanneste zag wilde zij bij eenen gebuur binnen-
vluchten, doch Vanneste bracht haar eerst een
messteek toe in het hoofd, vervolgens een in de
linkerborst, ter hoogte van het hart. Het meis-
je, welks gelaat gansch bebloed was, wilde naar
huis loopen; de schurk haalde haar echter in
en bracht haar nog twee steken toe in den on-
derbuik. Het slachtoffer kon dan in hare wo-
ning vluchten en de deur achter zich sluiten.

Pharaïde Desplanques, is Vrijdag, rond
middernacht, aan de gevolgen harer wonden
overleden.

Adolf Vanneste heeft zich zaterdag gevangen
gegeven in de gendarmerie van Reckem. De
kerel zegde: « Ik heb mijn lief gisteren avond
halfdood gestoken; ik ben daarna naar Hale-
wyn gevluht bij mijne familie, daar ik nu heb
vernomen dat zij dood is kom ik mij gevangen
gevee. »

Moeder Desplanques, die reeds sedert eenige
tijd ziekelijk was, is thans erg ziek van verdriet.

— Te Blankenberghe werden in den
loop van het seizoen, in een der voor-